

Egy szervezőkönyvtáros feljegyzéseiből

Evek óta pang a könyvtárügy Somogyesztiben. Pedig a somogyesztiek is szeretik a jó könyvet, szeretnek olvasni és szükségük van a könyvtárra. Ám lássuk csak a somogyesztai könyvtár viszontagságos történetét:

Az 1955. március 18-án kelt jegyzőkönyvben a megyei könyvtár munkatársa a következőket állapította meg: „A könyvtár a községi tanácson, a tanácselnök szobájában van elhelyezve. A szekrény a Terményforgalmi Vállalat tulajdona, ha elviszik, a könyvtár szekrény nélkül marad... A könyvszekrény nem zárható, mindenki hozzáférhet.” Az akkori könyvtáros — Kovács Lajosné — nem tett semmit annak érdekében, hogy a szekrényre legalább zárat tegyenek. Így hát érthető, hogy az 1956. december 17-i jegyzőkönyv kimondta: „Tekintettel arra, hogy ebben az évben a népkönyvtár egyáltalán nem működött, valamint hogy a község nem tud helyiséget adni a könyvtárnak, a somogyesztai népkönyvtárat megszüntetjük. Döntsön a VB ebben az ügyben...” És a VB döntött is. 1957. március 4-én közölte a tanácselnök: „Bejelentem, hogy a könyvtár részére a tanács megfelelő helyiséget biztosítani nem tud.” A jó könyvek nagy része, a 296 kötetből 140 elveszett, árát még a mai napig sem térítették meg. Mivel se helyiség, se zárható szekrény, se lelkiismeretes könyvtáros, se tanácsi jóindulat nem volt, a megyei könyvtár 1957. március 21-én kénytelen volt bevonni a maradék könyvanyagot.

Teltek múltak az évek. A községi termelőszövetkezet elnöke — Bohátka elvtárs —, megyei vb tag 1960-ban hivatalosan kérte, hogy a megyei könyvtár Somogyesztiben is létesítsen könyvtárat. Így hát 1960. október 1-én ismét megnyíltak Somogyesztiben a könyvtárszekrény ajtajai. Igaz, hogy a szekrény rossz, kiselejtezett, zár nélküli öreg bútor volt az iskola egyik ici-pici tantermében, ahol a padoktól alig lehetett kinyitni, de a községi tanács megígérte, hogy rövid időn belül megfelelő körülményeket teremt a könyvtárnak. *Félián Lajosné* pedagógus — a jelenlegi könyvtáros — vállalta a könyvtáros tisztséget; és jó munkáját dícséri, hogy 1961-ben 165 rendszeres olvasója volt a könyvtárnak.

Ám a létesítés óta már ismét egy év telt el, és a könyvtár maradt a zárhatatlan szekrényben, a tanteremben. Sem 1961-re, sem 1962-re egy fillért sem tervezett a községi tanács költségvetésében a könyvtári címen, holott ezt a költség-

vetési útmutató előírta. Még a könyvtáros szerződéses tiszteletdíjára sincs fedezet... Mikor megkérdeztük Kovács Lajosné vbtitkárt — a volt könyvtárost —, hogy miért nem nyitották meg a könyvtári címet, így válaszolt: „Az elvtársnő még soha nem felejtett el semmit? Meddig fogjuk még ezt hallgatni?”

Vajon ha az ő fizetéséből vonnának le feledékenységből havi 70 forintot, mit szólna hozzá?

Novemberben Bohátka elvtárs megígérte, hogy legkésőbb december közepéig felhúznak egy falat az iskola előterében, így önálló helyiséget kap a könyvtár, amelyet felszerelnek könyvespolcokkal is. Az ő szavait idézzük: „Pénzbe nem kerül, hulladéktégla van, homok van, két ember másfél nap alatt felhúzza a falat. Az iskola igazgatója megígérte, hogy kályhát, ajtót ad a könyvtárnak.”

1962. januárjában kimentünk Somogyesztibe, hogy az új könyvtárban üdvözljük a könyvtárost és az olvasókat. A következő kép tárult elénk: a könyvtárnak szánt helyiség tele volt az ősszel összegyűjtött vadgesztenyével, az ígért falnak se híre, se hamva. A változás csupán annyi, hogy az iskola kölcsönzött még egy szekrényt — mert nem fértek el a könyvek —, és áthelyezték egy nagyobb tanterembe a „könyvtárt”.

Mit csinálhat ilyenkor a szervezőkönyvtáros? Tanácsitkártól ki, tanácselnökhöz be, onnan a tsz-elnökhöz, iskola igazgatóhoz, majd ismét a tanácsitkárhoz lohol... És amikor harmadszor játszódik le ez a körforgás, a tsz elnöktől már nem a tanácsitkárhoz, hanem az építő brigádhoz megy a tanácselnökkel együtt, a tsz elnök utasításával, hogy másnap az építő brigád vonuljon az iskolához, és húzza fel a falat.

Ez olyan gyorsan ment a több éves huzavona után, hogy szinte álomnak tűnt. De nem volt álom! A fal áll, az ajtót beállították, készülnek a polcok és a kályha is melegít. Igaz, hogy egyesek Somogyesztiben „Fekete vipera” néven emlegetik azt a szervezőkönyvtárost, aki mégis csak kiharcolta a falnak vezetőitől — a saját könyvtárukat.

Igaz a közmondás: Akarni annyi, mint képesnek lenni!

Magyar Józsefné

(A kaposvári járás könyvtárosainak híradójából.)